กระทรวงสาธารณสุข

สำนักสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ (สสป.)

ความคืบหน้าและการดำเนินงาน

พระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ.2562

นพ.สุวัฒน์ วิริยพงษ์สุกิจ

ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ

สำนักสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ (สสป.)

สุขภาพดี

ความเป็นอยู่ดี

คุณภาพชีวิตดี

ระบบสุขภาพปฐมภูมิ

ระบบสุขภาพปฐมภูมิ

พรบ.ระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ.2562

ภาคีเครือข่าย สภาวิชาชีพ

รัฐบาลและกระทรวงสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

3.ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

(1) พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

แผนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข

4. ระบบบริการปฐมภูมิ

รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2560

มาตรา 258 ช. (5) ให้มีระบบการแพทย์ปฐมภูมิ

ที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว

ดูแลประชาชนในสัดส่วนที่เหมาะสม

ระบบดูแลสุขภาพ

โรงพยาบาลเป็นฐาน เน้นการดูแล “โรค”
ดูแลโดยมีวิชาชีพเป็นศูนย์กลาง

ชุมชนเป็นฐาน เน้นการดูแล “คน”
ดูแลเป็นทีม “Matrix Team” ปชช.เป็นศูนย์กลาง

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญภายใต้ กลไก พรบ.ระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. 2562

ระบบสนับสนุน

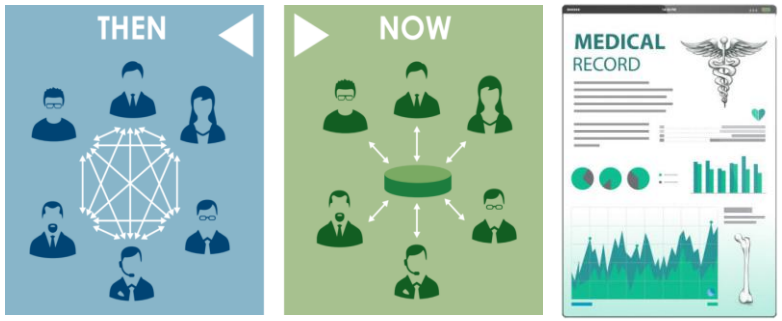

ระบบข้อมูลสารสนเทศสุขภาพ

ระบบและกลไกการเงิน

พระราชบัญญัติ
ระบบสุขภาพปฐมภูมิ
พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยระบบสุขภาพปฐมภูมิ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อกำหนดกลไกการจัดระบบสุขภาพปฐมภูมิที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวและคณะผู้ให้บริการสุขภาพปฐมภูมิดูแลประชาชนในสัดส่วนที่เหมาะสม รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการเพื่อให้ประชาชนได้รับบริการสุขภาพปฐมภูมิที่มีประสิทธิภาพ มีความเป็นธรรม มีคุณภาพ และมีมาตรฐาน ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

ประกาศราชกิจจานุเบกษา 30 เมษายน 2562

มีผลใช้บังคับ 29 กรกฎาคม 2562

หมวด 1 คณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ (มาตรา 5 - 14)

หมวด 2 การจัดบริการสุขภาพปฐมภูมิ (มาตรา 15 – 23)

หมวด 3 การควบคุมคุณภาพและมาตรฐาน (ม. 24 - 29)

หมวด 4 การส่งเสริมและพัฒนาระบบปฐมภูมิ (ม.30 - 32)

หมวด 5 พนักงานเจ้าหน้าที่ (ม. 33 - 36)

หมวด 6 บทกำหนดโทษ (ม. 37 - 40)

บทเฉพาะกาล (ม. 41 – 43)

ประกาศกำหนด จำนวน 33 ฉบับ

พระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. 2562

ประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

คณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ 25 คน

กำหนดหลักเกณฑ์และกลไก

ควบคุมคุณภาพและมาตรฐาน → การจัดบริการสุขภาพปฐมภูมิ ← ส่งเสริมและพัฒนาระบบ

จัดให้มีทีมหมอครอบครัว > 6,500 ทีม

ดูแลคนไทยทุกคน 68 ล้านคน

ทีมหมอครอบครัว 1 ทีม

แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว

สหสาขาวิชาชีพ และ อสม.

รับผิดชอบ ปชช. 10,000 คน

ดูแลทุกคน ดูแลทุกอย่าง

ดูแลทุกที่ ดูแลทุกเวลา

ด้วยเทคโนโลยี

รวมผลได้จากการมีบริการปฐมภูมิ ตาม พรบ. ใน 10 ปี 227,570 ล้านบาท

สุขภาพดี ไม่เจ็บป่วย

ด้วยโรคที่ป้องกันได้

ลดนอนโรงพยาบาล

ลดป่วย ลดพิการ

ประหยัดเวลาลดรอคอย

จาก 3 ชั่วโมง เหลือ 44 นาที

ประหยัดเงินลดเดินทาง

เฉลี่ย 1,655 บาท/คน

ความก้าวหน้าร่าง พรบ.ฯ

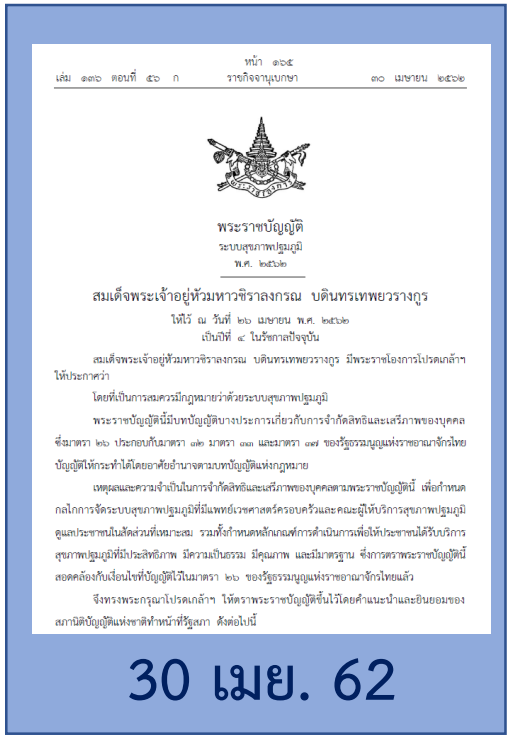

หน้า ๑๖๕
เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๕๖ ก ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติ
ระบบสุขภาพปฐมภูมิ
พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยระบบสุขภาพปฐมภูมิ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อกำหนดกลไกการจัดระบบสุขภาพปฐมภูมิที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวและคณะผู้ให้บริการสุขภาพปฐมภูมิดูแลประชาชนในสัดส่วนที่เหมาะสม รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการเพื่อให้ประชาชนได้รับบริการสุขภาพปฐมภูมิที่มีประสิทธิภาพ มีความเป็นธรรม มีคุณภาพ และมีมาตรฐาน ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

30 เมย. 62

มีผลใช้บังคับ
29 กค. 62

ปช.คกก.
ตาม ม. 41
4 ตค. 62

- รับทราบ ประกาศ กสธ. 6 ฉบับ
- เห็นชอบ 2 ฉบับ

คัดเลือก คกก.

พค.-กค.

คกก.จัดทำกฎหมายลำดับรอง

- ศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบ
- ยก ร่าง กม.ลำดับรอง 33 ฉบับ
- ศึกษาต้นทุน

สค.- ตค.

- คกก.จัดทำกฎหมายลำดับรอง
  - ปช.รับฟังความคิดเห็น 12 กย.62
  - คกก.พิจารณา ร่าง 15 กย.62
- รมว.ลงนามประกาศ กสธ. 6 ฉบับ/ ประกาศราชกิจจานุเบกษา 18 ตค.62
- เสนอประกาศ คกก. 2 ฉบับ ให้ รมว.
- จัดทำคู่มือ คัดเลือก คกก./ขึ้นทะเบียน

กฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. 2562 (ประกาศจำนวน 33 ฉบับ)

- ประกาศที่คณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ เป็นผู้ออก 24 ฉบับ
  (เร่งด่วน 2 ฉบับ / เสนอ รมว. ลงนาม)
- ประกาศที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้ออก
  โดยคำแนะนำของคณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ 2 ฉบับ
- ประกาศที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้ออก 7 ฉบับ
  (เร่งด่วน 6 ฉบับ ประกาศราชกิจจานุเบกษา 18 ตค.62)

เพื่อให้มีคณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิเต็มคณะ

ตามมาตรา 5 วรรคหนึ่ง (3) (4) (5) (6) และ (7)

ภายใน 120 วัน หลังจาก พรบ.มีผลใช้บังคับ (วันที่ 29 พฤศจิกายน 2562)

คณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ

โดยตำแหน่ง 9 คน

คกก.ตามบทเฉพาะกาล มาตรา 5 (1) รมว.

มาตรา 5(2) 7 คน : ปลัด กห. /มท./สธ./อุดมศึกษา/กรมบัญชีกลาง/เลขา ปกส./เลขา สปสช.

และ **ปลัดแต่งตั้ง รองปลัด 1 คน เป็น กรรมการและเลขานุการ**

(ผู้ช่วยเลขานุการ : ผอ.สำนักสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ และนพ.สฤษดิ์เดช เจริญไชย รอง ผอ.)

โดยคัดเลือก 16 คน

ต้องขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิก่อน

มาตรา 5 (3)

4 คน

- อบต.
- เทศบาล
- อบจ.
- อปท.รูปแบบอื่น

มาตรา 5 (4)

3 คน

- *ผอ.รพ.สต.*
- *ผู้บริหารหน่วยบริการปฐมภูมิที่สังกัด สธ.*
- *ผู้บริหารหน่วยบริการปฐมภูมิของรัฐที่ไม่ได้สังกัด สธ.*

มาตรา 5 (5)

2 คน

- นพ.สสจ.
- สสอ.

มาตรา 5 (6)

1 คน

- *ผู้ดำเนินการสถานพยาบาล*

2 คน

- อสม.
- อสม.กทม.

มาตรา 5 (7)

4 คน

- ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสาธารณสุขและด้านแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว
- องค์กรเอกชนไม่แสวงหากำไร

2 คน

มาตรา 5

คณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ 25 คน

รมว.

ประธาน

ผู้ให้บริการ

ผู้บริหารจัดการระบบ

11

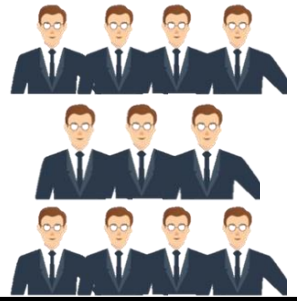

ปลัดกระทรวง* 4

รองปลัด/นพ.สสจ./สสอ.

ผู้ให้บริการปฐมภูมิ 4

ผู้รับบริการ

ภาคประชาชน/วิชาการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ 2

อปท. 4

อสม. 2/NGOs 2

10

3

กองทุน/จัดสวัสดิการ

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

เลขาธิการ สปสช. – สปส.

ผอ.รพ.สต.ที่เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิ

ผู้บริหารหน่วยบริการปฐมภูมิสังกัด กสธ.

ผู้บริหารหน่วยบริการปฐมภูมิของรัฐไม่ได้สังกัด กสธ.

ผู้ดำเนินการของสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

* เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

คือ ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวตกรรม

ราชกิจจานุเบกษา

วันที่ 18 ตุลาคม 2562

ร่างประกาศคณะกรรมการฯ (เร่งด่วน)

- **ร่าง ประกาศคณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ**
  เรื่อง ลักษณะของหน่วยบริการและเครือข่ายหน่วยบริการที่จะขึ้นทะเบียน การขึ้นทะเบียน และการแบ่งเขตพื้นที่ เพื่อเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ
- **ร่าง ประกาศคณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ**
  เรื่อง การกำหนดให้แพทย์อื่นทำหน้าที่ดูแลผู้รับบริการแทนแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว

เสนอ รมว. ลงนาม

กลไกที่สำคัญ : การทำงานร่วมกับชุมชน

มาตรา 30 เพื่อให้การบริการสุขภาพปฐมภูมิเป็นไปตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ให้**คณะกรรมการประกาศกำหนดกลไกและหลักเกณฑ์ในการส่งเสริมและพัฒนาให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีความสามารถเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิตามพระราชบัญญัตินี้** **และส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาชนในพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง (1)** โดยบูรณาการทรัพยากรในการจัดระบบสุขภาพปฐมภูมิและติดตามดูแลการดำเนินการของหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ในพื้นที่ รวมทั้งประสานให้เกิดเครือข่ายบริการรับส่งต่อกับหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิอื่นในพื้นที่นั้นหรือพื้นที่อื่น ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

สร้าง พชอ.
มีความเข้มแข็ง มีคุณภาพ

วางแผนพัฒนา รพ.สต.
ให้เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิ
เครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ

พัฒนา รพ.สต. และ
พัฒนาคุณภาพชีวิต

การพัฒนาคู่มือ

สำนักสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ (สสป.)

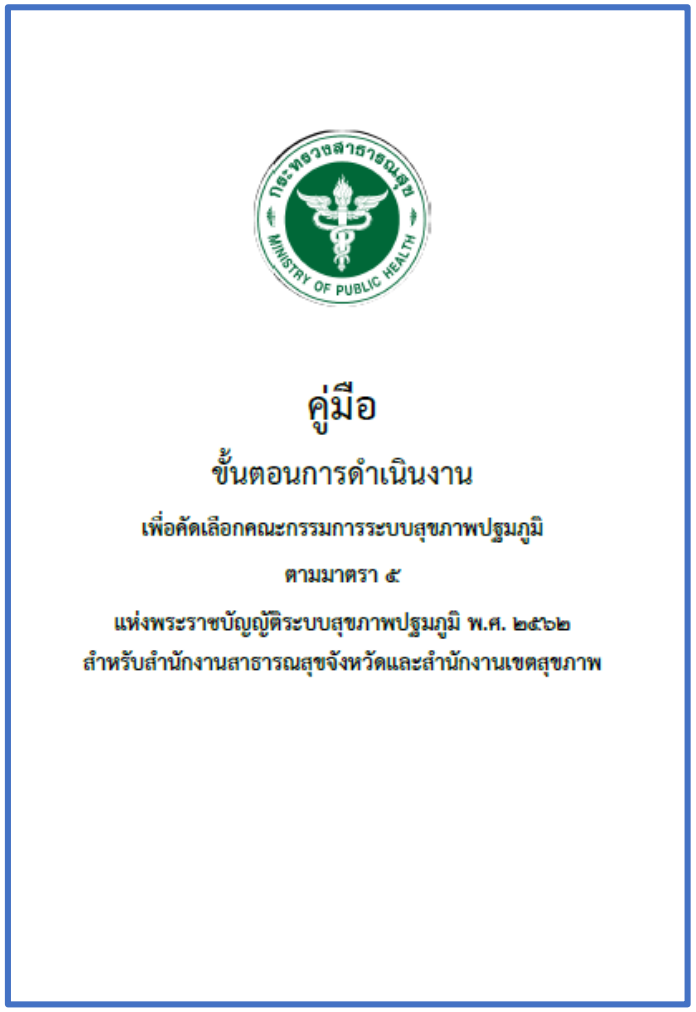

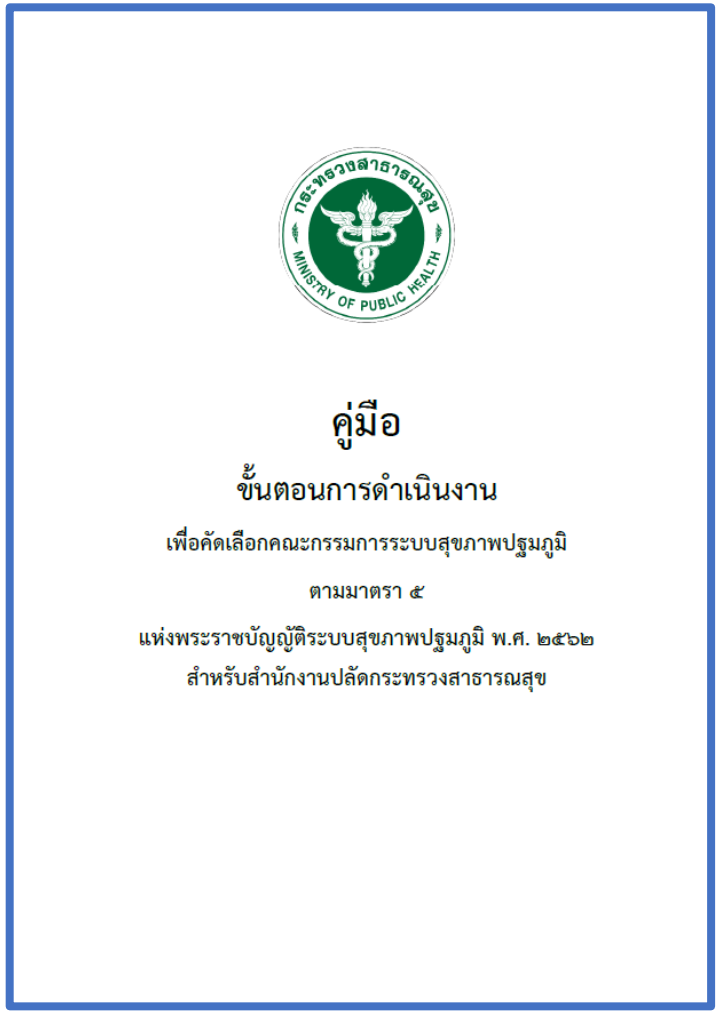

ขั้นตอนและกระบวนการคัดเลือก คกก.

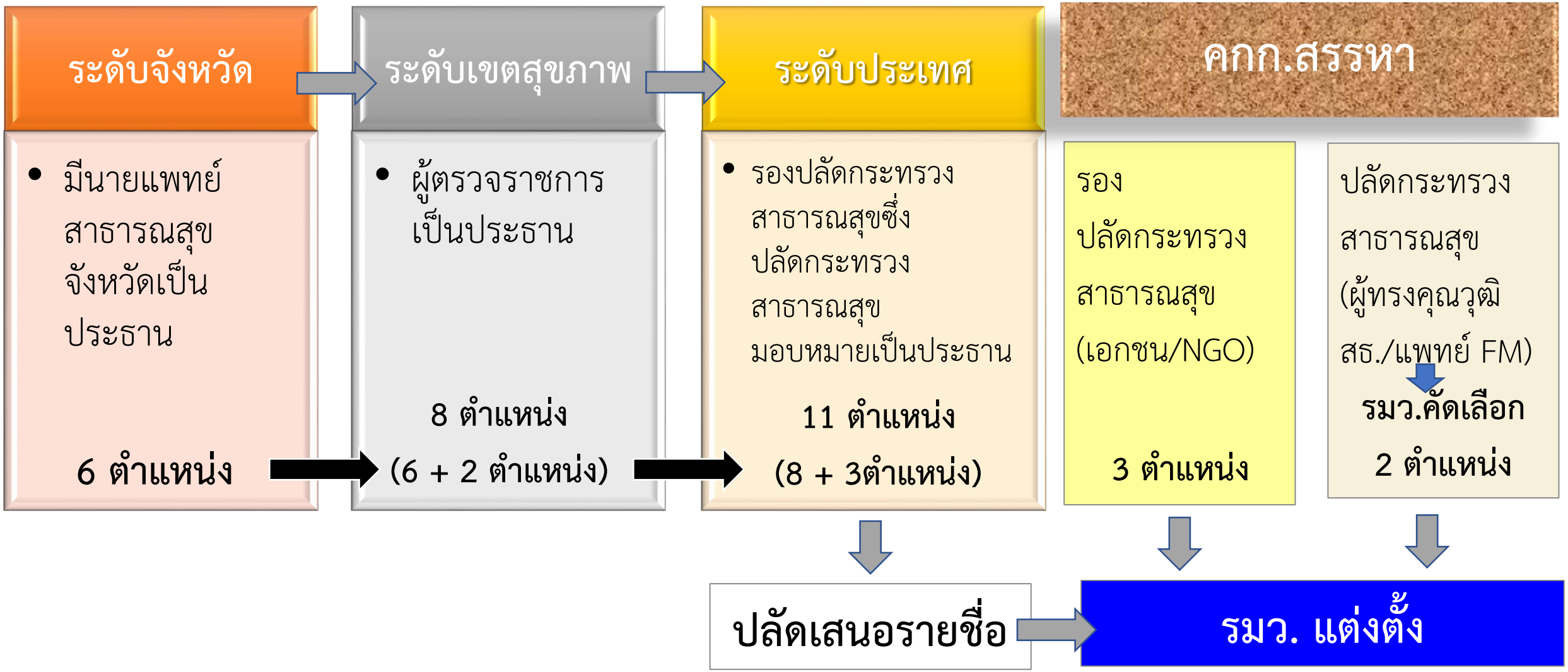

ร่างแผนการดำเนินงาน

สสจ. 11 – 24 พย.62

เริ่มคัดเลือกในระดับจังหวัด

- ผู้บริหารเทศบาล
- ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
- ผอ.รพ.สต.ที่เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิ
- ผู้บริหารหน่วยบริการปฐมภูมิที่สังกัด สธ.
- สาธารณสุขอำเภอ
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

เขตสุขภาพ 25 พ.ย. – 4 ธค. 62

ผู้แทนระดับจังหวัดคัดเลือกในระดับเขตสุขภาพ

- ผู้บริหารเทศบาล
- ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
- ผอ.รพ.สต.ที่เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิ
- ผู้บริหารหน่วยบริการปฐมภูมิที่สังกัด สธ.
- สาธารณสุขอำเภอ
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

เริ่มคัดเลือกในระดับเขตสุขภาพ

- ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด

กระทรวง 5 – 18 ธค. 62

ผู้แทนระดับเขตสุขภาพคัดเลือกในระดับกระทรวง

- ผู้บริหารเทศบาล
- ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
- ผอ.รพ.สต.ที่เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิ
- ผู้บริหารหน่วยบริการปฐมภูมิที่สังกัด สธ.
- สาธารณสุขอำเภอ
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
- ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด

เริ่มคัดเลือกในระดับ สป.

- อาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร
- ผู้ดำเนินการของสถานพยาบาล
- ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสาธารณสุข
- ผู้ทรงคุณวุฒิ แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว
- ผู้ทรงคุณวุฒิ องค์กรเอกชนซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่มิใช่เป็นการแสวงหาผลกำไร&ดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานด้านสุขภาพ

การรับสมัครระดับจังหวัด ส่ง สป.

ผู้ดำเนินการของสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิ
ผู้แทนองค์กรเอกชนซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่มิใช่เป็นการแสวงหาผลกำไรและดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานด้านสุขภาพ

แนวทางการคัดเลือกคณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ ม.5

กระทรวงสาธารณสุข

บทบาทของ สสจ.

นพ.สสจ. ปธ. / พคบ. เลขาฯ / ผช. 2 คน

- สาธารณสุขอำเภอ
- ผอ.รพ.สต.ที่เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิ
- ผู้บริหารหน่วยปฐมภูมิของ สธ.
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

- ผู้บริหารเทศบาล
- ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

- ผู้แทนองค์กรเอกชนซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่มิใช่เป็นการแสวงหาผลกำไรและดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานด้านสุขภาพ
- ผู้ดำเนินการของสถานพยาบาล

จัดประชุมเพื่อให้คัดเลือกกันเอง

ประสานกับหน่วยงานในโอกาสที่แต่ละตำแหน่งมีการประชุมเป็นประจำอยู่แล้ว

ตำแหน่งละ 1 คน

แจ้ง ผตร. ภายใน 3 วัน

อาจมอบ สนง.เขต

รับขึ้นทะเบียน

ตรวจสอบเอกสาร

- ผ่าน → **สป.**
- ไม่ผ่าน → อุทธรณ์ ภายใน 15 วัน

แนวทางการคัดเลือกคณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ ม.5

บทบาทของ เขต

ผตร. ปธ. / ขรก.สำนักงานเขต เลขาฯ / ผช. 2 คน

ผู้แทนระดับจังหวัด

- สาธารณสุขอำเภอ
- ผอ.รพ.สต.ที่เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิ
- ผู้บริหารหน่วยปฐมภูมิของ สธ.
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ผู้แทนระดับจังหวัด

- ผู้บริหารเทศบาล
- ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

คัดเลือกระดับเขต

- นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด
- ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด

แสดงวิสัยทัศน์

จัดประชุมเพื่อให้คัดเลือกกันเอง

ตำแหน่งละ 1 คน

แจ้ง ปลัด ภายใน 3 วัน

หมายเหตุ

-ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ซึ่งได้รับการคัดเลือก

-คะแนนสูงสุดหลายคนเท่ากัน ให้ลงคะแนนใหม่ เฉพาะคนที่คะแนนเท่ากัน ถ้าเท่ากันอีก สลากตามวิธีที่กำหนด

-กรณีชื่อ 1 คน เป็นผู้ได้รับการคัดเลือก ไม่ต้องแสดงวิสัยทัศน์

แนวทางการคัดเลือกคณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ ม.5

บทบาทของ สป รอง ปธ. / ผู้ทรงคุณวุฒิ เลขาฯ / ผช. 2 คน

ผู้แทนระดับเขต

- นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด
- ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- สาธารณสุขอำเภอ
- ผอ.รพ.สต.ที่เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิ
- ผู้บริหารหน่วยปฐมภูมิของ สธ.
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
- ผู้บริหารเทศบาล
- ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

คัดเลือก สป.

- ผู้บริหารหน่วยปฐมภูมิ ไม่ สธ.
- อาสาสมัครสาธารณสุข กทม.

แสดงวิสัยทัศน์

จัดประชุมเพื่อให้คัดเลือกกันเอง

ตำแหน่งละ 1 คน

แจ้ง ปลัด สธ.

คกก.สรรหา

รองปลัด สธ.

- ดำเนินการสถานพยาบาล
- ผู้ทรงคุณวุฒิNGO

ปลัด สธ.

ผู้ทรงคุณวุฒิ

- สธ.
- แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว

เสนอตำแหน่งละ 2-3 คน

รมว.คัดเลือก ตำแหน่งละ 1 คน

รมว.แต่งตั้ง

Primary Care Unit (PCU)

Network of Primary Care Units

ประกาศคณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ

เรื่อง ลักษณะของหน่วยบริการและเครือข่ายหน่วยบริการที่จะขึ้นทะเบียน
การขึ้นทะเบียน และการแบ่งเขตพื้นที่ เพื่อเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ

ความในมาตรา 10 วรรคหนึ่ง (9) และมาตรา 17 วรรคสาม

หน่วยบริการที่จะขึ้นทะเบียนเพื่อเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิ

1 Structure

(1) มีอาคาร สถานที่ และสิ่งแวดล้อม ที่เอื้ออำนวยต่อการให้บริการสุขภาพปฐมภูมิตามความเหมาะสมกับจำนวนผู้รับบริการ

(2) สถานที่ตั้งหน่วยบริการอยู่ในพื้นที่ที่สะดวกต่อการเข้ารับบริการสุขภาพปฐมภูมิของผู้รับบริการในเขตพื้นที่ของหน่วยบริการนั้น

2 System

(3) มีบุคลากรและศักยภาพที่สามารถให้บริการสุขภาพปฐมภูมิ (ตามประกาศขอบเขตบริการสุขภาพปฐมภูมิ)

(4) มีเวลาทำการไม่น้อยกว่าแปดชั่วโมงต่อวันเป็นเวลาห้าวันต่อสัปดาห์ (ถ้ามีการให้บริการนอกเวลาทำการแจ้งประชาชน)

(5) มีระบบสารสนเทศที่เหมาะสมกับการจัดทำระบบข้อมูลการให้บริการสุขภาพปฐมภูมิและข้อมูลด้านสุขภาพตามประกาศฯ

3 Staff * แพทย์ที่ผ่านการอบรมตาม มาตรา 43

(6) มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว*อย่างน้อยหนึ่งคน และคณะผู้ให้บริการสุขภาพปฐมภูมิอย่างน้อยหนึ่งคณะซึ่งประกอบด้วยผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลหรือผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์พยาบาลวิชาชีพ จำนวนสองคนขึ้นไป และผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน จำนวนสองคนขึ้นไป

เกณฑ์จำนวนผู้รับบริการในเขตรับผิดชอบระหว่าง 8,000 – 12,000 คน หรือตามจำนวนที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของหน่วยบริการนั้น

ภายใน 2 ปี กรณีหน่วยบริการปฐมภูมิ ไม่สามารถจัดผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขสามารถจัดให้มีตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยความเห็นชอบจากปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศคณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ

เรื่อง ลักษณะของหน่วยบริการและเครือข่ายหน่วยบริการที่จะขึ้นทะเบียน
การขึ้นทะเบียน และการแบ่งเขตพื้นที่ เพื่อเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ

ความในมาตรา 10 วรรคหนึ่ง (9) และมาตรา 17 วรรคสาม

เครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ มี 2 ประเภท

1 หน่วยบริการอย่างน้อยสองหน่วยบริการรวมกันและขึ้นทะเบียนเป็นเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ

(ก) มีหน่วยบริการอย่างน้อยสองหน่วยรวมกัน ระยะห่างเหมาะสม
(ข) มีที่ตั้งของเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ที่มีขนาดเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนหน่วยบริการทั้งหมดที่อยู่ในเครือข่าย เข้าถึงสะดวก

อาจรวมกันเพื่อประสานความร่วมมือหรือระดมทรัพยากรได้

2 หน่วยบริการปฐมภูมิอย่างน้อยสองหน่วยรวมกันและขึ้นทะเบียนเป็นเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ

(ก) มีหน่วยบริการปฐมภูมิอย่างน้อยสองหน่วยบริการปฐมภูมิรวมกัน โดยมีระยะห่างระหว่างกันที่เหมาะสมกับการให้บริการสุขภาพปฐมภูมิ
(ข) มีที่ตั้งของเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ที่มีขนาดเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนหน่วยบริการปฐมภูมิทั้งหมดที่อยู่ในเครือข่าย และเข้าถึงสะดวก

- **เพื่อประโยชน์ในการให้บริการสุขภาพปฐมภูมิได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และใช้ทรัพยากรร่วมกันมากยิ่งขึ้น**
- **อาจจัดให้มีบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขเพิ่มขึ้นตามความเหมาะสมของพื้นที่ก็ได้**

(1) และ (2) ต้องมีลักษณะเหมือนหน่วยบริการปฐมภูมิ ตามข้อ 3 และ ปชก. 8,000 – 12,000 หรือ ตามบริบท

ตัวอย่างการขึ้นทะเบียนหน่วยบริการ

หน่วยบริการปฐมภูมิ

มีประชากรรับผิดชอบ
8,000 – 12,000 คน

เครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ

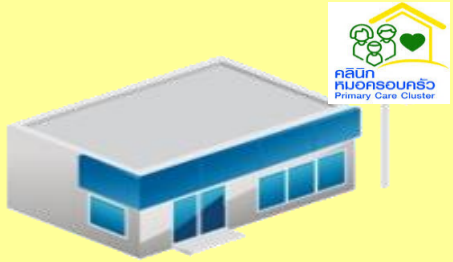

- รพ.สต.ขนาดใหญ่ (L)
- โรงพยาบาลชุมชน ขนาดเล็ก (F3,2)
- ศูนย์บริการสาธารณสุข เทศบาล กทม
- โรงพยาบาลเอกชน

❶

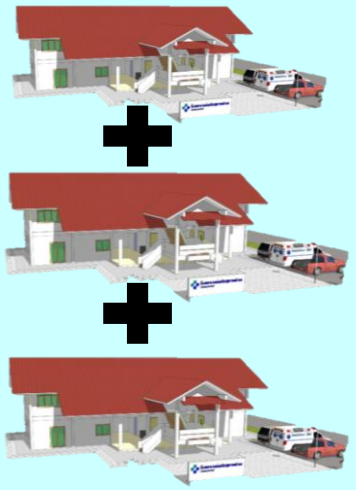

รพ.สต.ขนาด
เล็ก กลาง (S, M)

คลินิกเอกชน
คลินิกทันตกรรม
ร้านขายยา

❷

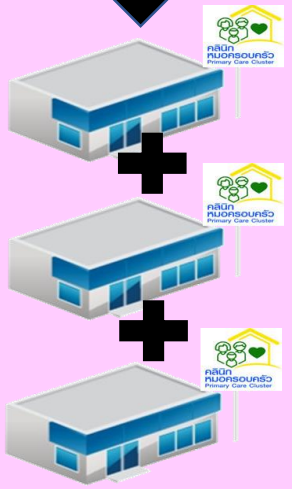

เพื่อ share
ทรัพยากร

ประกาศคณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ

เรื่อง ลักษณะของหน่วยบริการและเครือข่ายหน่วยบริการที่จะขึ้นทะเบียน
การขึ้นทะเบียน และการแบ่งเขตพื้นที่ เพื่อเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ

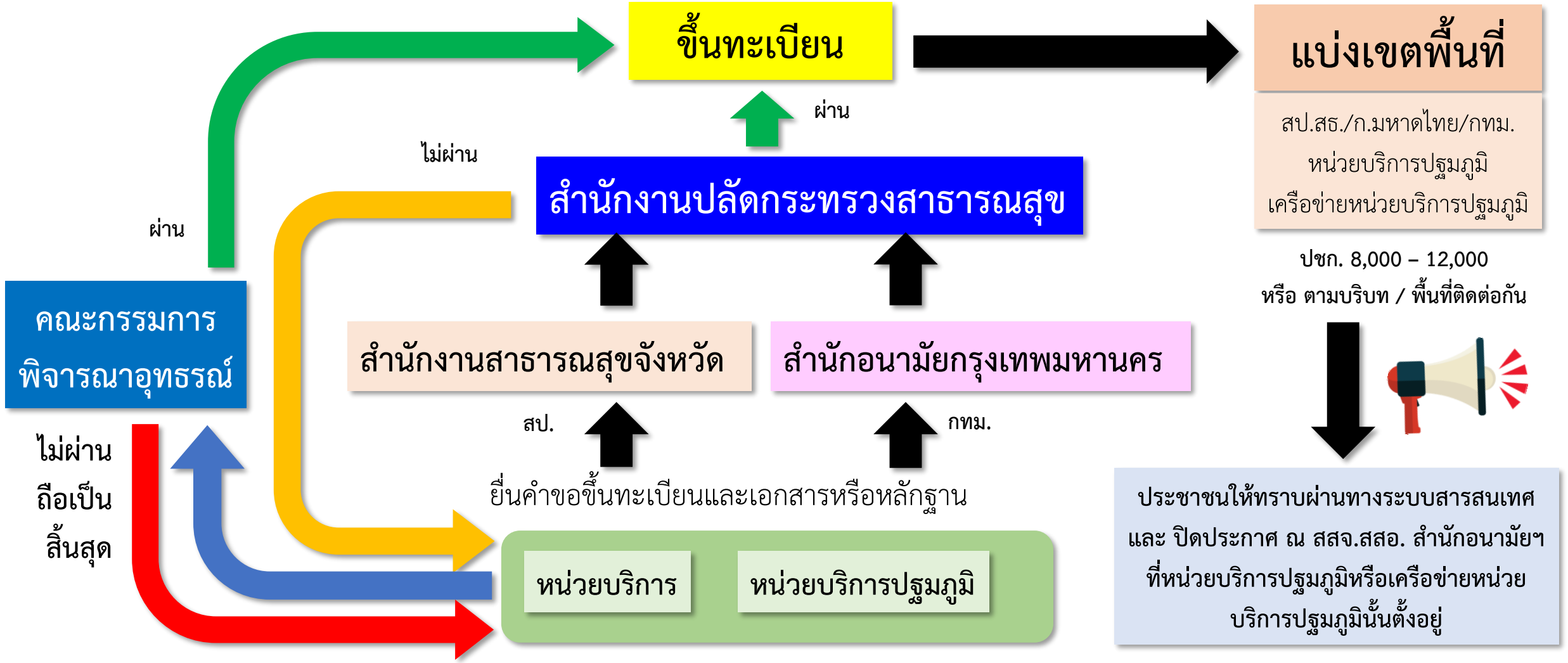

ประกาศคณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ

เรื่อง ลักษณะของหน่วยบริการและเครือข่ายหน่วยบริการที่จะขึ้นทะเบียน
การขึ้นทะเบียน และการแบ่งเขตพื้นที่ เพื่อเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ

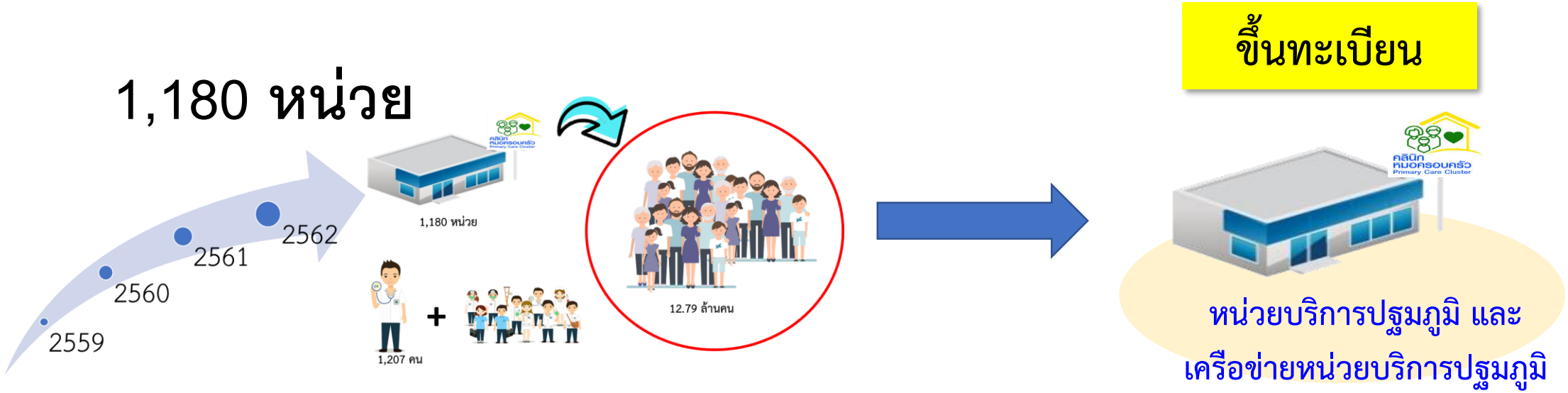

ในกรณีที่ สป. ได้ตรวจประเมินให้หน่วยบริการใดดำเนินการเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้หน่วยบริการดังกล่าวยื่นคำขอขึ้นทะเบียนตามประกาศนี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ และให้ สป.ขึ้นทะเบียนหน่วยบริการนั้นเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิตามพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. 2562 และให้นำความในข้อ 10 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประกาศคณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ

เรื่อง ลักษณะของหน่วยบริการและเครือข่ายหน่วยบริการที่จะขึ้นทะเบียน
การขึ้นทะเบียน และการแบ่งเขตพื้นที่ เพื่อเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ

ผังการกำหนดรหัส พร้อมการแยกประเภทหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ

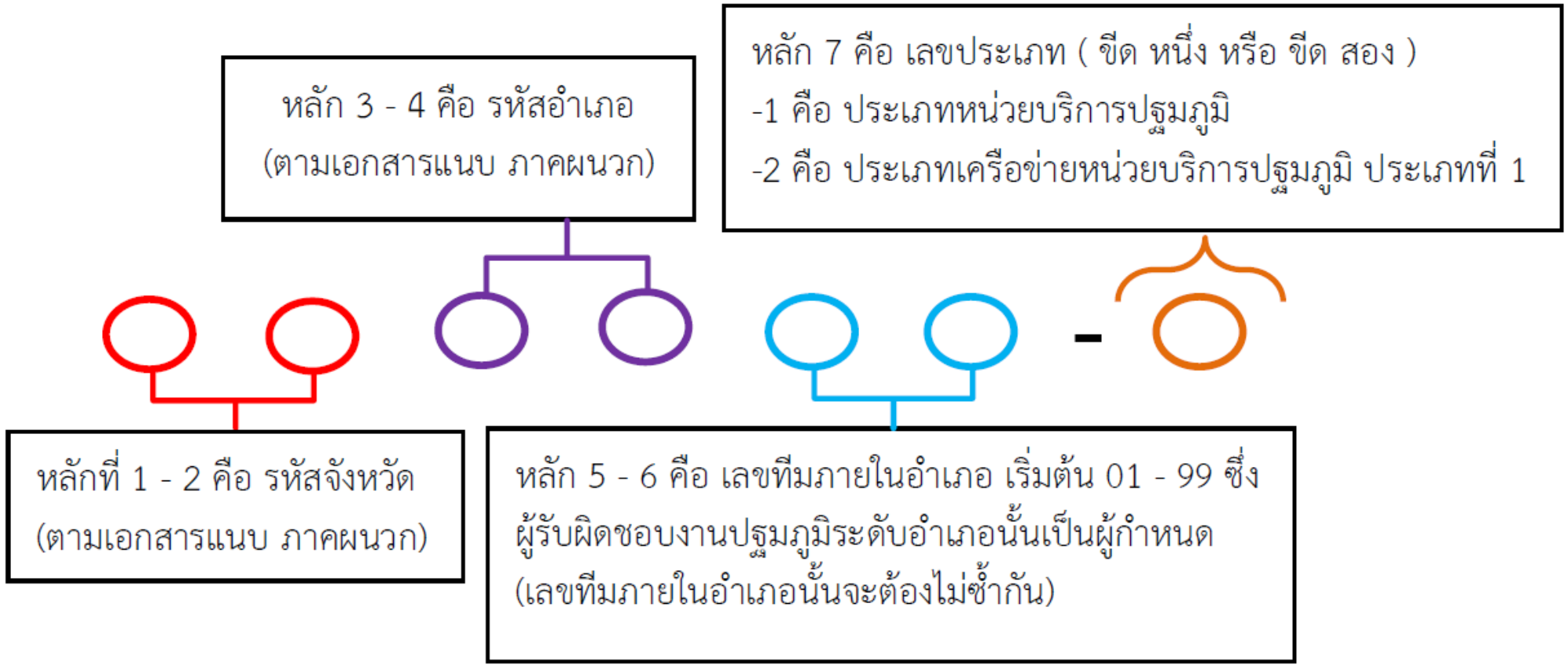

ร่าง ประกาศคณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ

เรื่อง การกำหนดให้แพทย์อื่นทำหน้าที่ดูแลผู้รับบริการแทนแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว

มาตรา 10 วรรคหนึ่ง (9) และมาตรา 43 วรรคหนึ่ง

“แพทย์อื่น” หมายความว่า แพทย์สาขาอื่นที่มิใช่แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว แต่ได้ผ่านการอบรมด้านเวชศาสตร์ครอบครัวตามประกาศนี้

แพทย์ซึ่งจะปฏิบัติหน้าที่เป็นแพทย์อื่นตามประกาศนี้ **ต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมจากแพทยสภา และต้องผ่านการอบรมด้านเวชศาสตร์ครอบครัวจากหลักสูตรที่แพทยสภาหรือปลัดกระทรวงสาธารณสุขให้ความเห็นชอบ**

หน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ

ถ้าไม่มีหรือมีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวไม่เพียงพอกับจำนวนผู้รับบริการ ให้หน่วยบริการดังกล่าวจัดให้มีแพทย์อื่นทำหน้าที่ดูแลผู้รับบริการแทนแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว

ให้แพทย์อื่นมีหน้าที่ดูแลผู้รับบริการซึ่งมีรายชื่อในเขตพื้นที่ของหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ รวมทั้งการเข้าถึงข้อมูลตามมาตรา 21

กรณีที่แพทย์อื่นซึ่งผ่านการอบรมจากโครงการอบรมระยะสั้นเวชศาสตร์ครอบครัวสำหรับแพทย์ปฏิบัติงานในคลินิกหมอครอบครัว” โดยความร่วมมือระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขและราชวิทยาลัยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวแห่งประเทศไทย ให้ถือว่าเป็นแพทย์ที่ผ่านการอบรมด้านเวชศาสตร์ครอบครัวตามพระราชบัญญัติฉบับนี้